

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

PARTIJOS PLANAI — MŪSŲ PLANAI

Kaip žiemą pasiruošime, taip vasarą dirbsime

Penkmetį mūsų valdybos kolektyvas neįstengė atlikti eksploatacinių visų plane numatytų melioracijos objektų. Tuo tarpu vienuoliktajame penkmetyje mūsų laukia nauji dideli uždaviniai. Kaip nurodyta TSKP CK projekte, mūsų respublikoje per šį laikotarpį numatoma nusausti 440–460 tūkstančių hektarų drėgnų ir pelkėtų žemių. Mes, melioratoriai, turime kruopščiau paruošti techniką naujam darbui sezonui, pasirūpinti, kad mechanizmai būtų našaliai panaudojami ir visi nusausti žemių masė būtų atiduoti žemdirbiams plane nurodytais terminais.

Jau antra žiema, kai techniką remontuojame erdviuose rekonstruotose dirbtuvėse. Jose sumontuotos tikslios staklės, kiti sudėtingi įrenginiai. Todėl nagingi remontininkai savo jėgomis įstengia restauruoti arba pagaminti daugelį susidėvėjusių

detalių, tiksliai sureguliuoti variklius ir kitus mechanizmus mazgus. Pasirūpinta ir remonto bare triušiančių žmonių poilsu: čia pat įrengtos jaukios buitinės patalpos, veikia suomiška pirtis.

Šiomet technikos remontą pradėjome anksčiau, negu pernai ar užpernai, ir techniką sparčiau grąžiname rikiuotėn. Patyrę mechanizatoriai pas mus specializavosi vieno ar kito sudėtingo mazgo remontui. Taip, antai, daugiakaušį ekskavatorių reduktorių remontuoja Bronius Dapšys ir Antanas Vildžiūnas, šių ekskavatorių strėles — Henrikas Mikėnas ir Stasys Zaranka.

Daug sudėtingų detalių restauruoja ir pagamina naujų tekintojai Valerijus Stakėnas, Jonas Zaranka, Kuprijanas Asačiovas, suvirintojas Rimantas Bagdonas. Šie vyrai ištekina ir išfrezuoja daugiakaušį ekskavatorių važiuoklių ašis, strėlių grandinių palaikomasias ašis, o vikšrus, kad jie būtų patvarūs, aplieja kietlydiniais.

Įgudęs variklių remontininkas — Antanas Valionis. Sudėtingiausius mazgus — aukšto spaudimo kuro siurblius — sumaniai remontuoja ir reguliuoja Vladas Kundrotas. Jis pasižymi ir polinku konstruoti, tobulinti techniką. Įdiegtas V. Kundroto racionalizatorinis pasiūlymas — rekonstruoti plovyklą, pritaikant ją plauti mechanizmams žiemos sąlygomis.

Nusipelno pagyrimo ne tik mūsų dirbtuvėse triušiantys nagingi vyrai, bet ir kukli moteris — darbininkė Eugenija Voverienė, besirūpinanti tvarka ir švara. Kai patalpos jaukiai sutvarkytos, pakili ir remontininkų nuotaila.

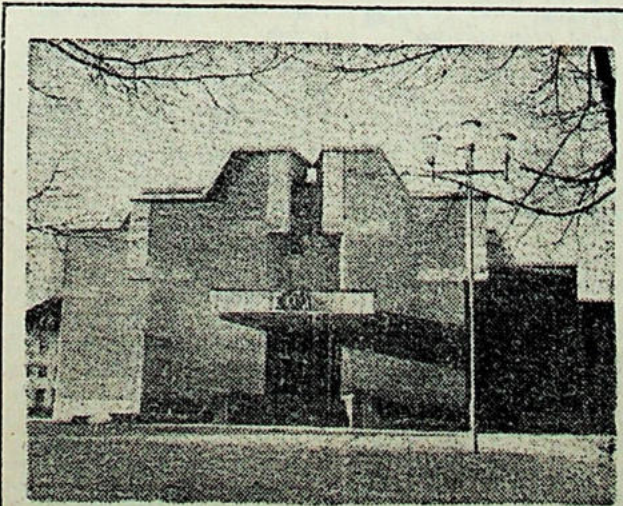
Mūsų remontininkai jau sugrąžino rikiuotėn vieną T-100 traktorių, šiomis dienomis užbaigsime 2 daugiakaušų ekskavatorių remontą. Aptarę savo galimybes, pasiryžome iki TSKP XXVI suvažiavimo atidarymo dienos sugrąžinti rikiuotėn visus daugiakaušius ekskavatorius, T-74 markės trakto-

rius, paruošti darbui visas žemės ūkio mašinas, agregatus bei padargus. Tad visa valdybos technika vienuoliktajame penkmečio startui bus parengta iš anksto ir tai bus pagrindas darniam darbo ritmui objektuose.

Siame penkmetyje mūsų darbų tempai ne kartą buvo sulėtėję dėl ilgai užsitęsusių lietingų orų. Niekas negarantuoja, jog ir ateityje nesusidursime su šia kliūtimi. Todėl ieškome būdų, kaip pratęsti laukuose darbų sezoną. Dabar po sniegu žemė neįsilaus. Tuo pasinaudodamos, „Už taiką“ kolūkyje įtemptai trūšia daugiakaušų ekskavatorių grandys. O vienkausių ekskavatorių mašinistai kasa griovius per ištisus metus. Tai didelis rezervas melioracijos darbams paspartinti.

Naujajame penkmetyje dar pagerės mūsų darbo sąlygos: įsigysime našesnės technikos, bus pastatyti nauji autogaražai. Jau šią žiemą naujame pastate įsikurs valdybos administracija, o senasis administracinis pastatas bus rekonstruotas į erdvų, jaukų vaikų darželį, kuriame užteks vietos visiems valdybos darbuotojų vaikams. Visur mes jaučiame nuolatinių partijos rūpinimąsi mūsų darbo ir buities sąlygų gerinimu. Visa tai skatina melioratorius dirbti našiau, kūrybiškiau, panaudoti visus rezervas, kad naujojo penkmečio uždutys būtų įvykdytos.

S. STRUMSKIS
Anykščių MSMV dirbtuvių vedėjas

Klaipėdoje duris atvėrė pagal architekto R. Kraušausko projektą pastatyti miesto Sanluokų rūmai. Jie, papuošti respublikos dailininkų kūriniiais, jaukiai nuteikia čia atsilankiusį.

NUOTRAUKOJE: uostamiesčio Sanluokų rūmai.
B. Aleknavičiaus (ELTA) nuotr.

Už gausų būsimąjį derlių

Kretingos rajono žemdirbiai dešimtojo penkmečio metais iš hektaro vidutiniškai prikūlė po 24,6 cni grūdų, arba 4 centneriais daugiau negu per ankstesnį penkmetį. Padidėjo ir kitų kultūrų derliai. Intensyviniai augalininkystę ypač padėjo gausūs ir sumanūs dirvų tręšimas organinėmis trąšomis.

Visapusiškai pritardami agropromoninio komplekso išvystymo programai, išdėstyta TSKP CK projekte partijos XXVI suvažiavimui dėl „Pagrindinių TSRS ekonominio ir socialinio vystymo krypčių 1981–1985 metams ir laikotarpiui iki 1990 metų“, kretingiškiai paragino respublikos kolūkiečius, tarybinių ūkių darbininkus, mechanizatorius, rajonų gamybinio agrocheminio žemės ūkio aptarnavimo susivienijimų darbuotojus išvystyti

platų socialistinį lenktyniavimą, kad būtų sukaupta ir laiku išvežta į laukus kuo daugiau organinių trąšų, kad jos būtų tvarkingai laikomos ir racionaliai naudojamos ištisus metus. Lenktyniavimo iniciatoriai įsipareigojo ateinančiais metais sukaupti kiekvienam ariamos žemės hektarui ne mažiau kaip po 11 tonų organinių trąšų ir išauginti dar gausesnį derlių.

Respublikos Žemės ūkio ministerijos kolegija ir Žemės ūkio darbuotojų profesijos respublikinio komiteto prezidiumas pritarė kretingiškų iniciatyvai ir paveda atitinkamiems rajonų organams organizuoti ūkių ir jų padalinių, agrocheminio žemės ūkio aptarnavimo susivienijimų mechanizuotų būrių socialistinį lenktyniavimą dėl gausaus ir racionalaus dirvų patręšimo organinėmis trąšomis.

(ELTA)

LKP rajono komiteto IX plenumas

Vakar įvyko LKP Anykščių rajono komiteto IX plenumas. Plenumas apsvaistė klausimą „Dėl Lietuvos Kompartijos Anykščių rajono komiteto ataskaitos XI-ajai rajono partinei konferencijai“.

Su LKP Anykščių rajono komiteto ataskaitinio pranešimo XI-ajai rajono partinei konferencijai tekstu plenumo dalyvių supažindino LKP Anykščių rajono komiteto pirmasis sekretorius J. Pesekas.

Plenumas dėl LKP Anykščių rajono komiteto ataskaitos XI-ajai rajono partinei konferencijai pasisakė Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio pirminės partinės organizacijos komiteto sekretorė R. Tunkevičienė, Troškūnų vidurinės mokyklos direktorius J. Markuckas, „Vienybės“ kolūkio karvių melžėja M. Diliūnienė, rajono Liaudies teismo pirmininkas B. Pinelis, Kurklių kolūkio pirmininkas L. Imbras.

sas, rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto sekretorius V. Grigala vičius.

Plenumo dalyviai pritarė LKP Anykščių rajono komiteto ataskaitinio pranešimo projektui ir, atsižvelgiant į plenumo metu pareiktus pasiūlymus bei papildymus, nutarė jį pateikti XI-ajai rajono partinei konferencijai.

„K. d.“ Inf.

Kronika

© Vilniuje surengtas tarp-respublikinis seminaras tema „TSKP teorijos ir politikos propagavimas bei mokymo uždaviniai liaudies universitetuose artėjant partijos XXVI suvažiavimui“. Seminare dalyvavo Baltarusijos, Moldavijos, Latvijos, Estijos ir mūsų respublikos liaudies universitetų rektorai, dėsintojai, visuomeninių tarybų pirmininkai, „Zinijos“ draugijos lektoriai.

© Šį penkmetį mūsų respublikos pramonėje pradėjo veikti daugiau kaip 900 mechanizuotų srautinių ir automatinų linijų, beveik 300 kompleksiniai mechanizuoti cehų ir barų. Tai įgalino sąlyginai išlaisvinti keliasdešimt tūkstančių žmonių. Vilniuje įvykusiame mokslinių, techninių draugijų Lietuvos respublikinės tarybos plenumo aptarti tolesnio rankų darbo mažinimo klausimai.

© Gerokai paspartinti krovinių iškrovimą bei pakrovimą Klaipėdos jūrų prekybos uoste ir geležinkelio stotyje padėjo čia sudarytos vieningos dispečerinės pajamos. Nuo metų pradžios vidutinė laivų apdorojimo trukmė uoste sumažėjo septyniolika, o vagonų — beveik dviem valandomis. Naujoviškai dirbdami, dokinkai šiemet papildomai jau apdorojo 350 tūkstančių tonų krovinių.

(ELTA)

Darbui mobilizuojantis dokumentas

Artėja į pabaigą dešimtas penmetis. Daug naujovių per 5 metus buvo įdiegti Anykščių sviesto gamykloje. Pastatėme naują katilinę, sumontavome pieno laikymo talpas, įrengėme pieno produktų saugyklą, pieno, kefyro, grietinės, varškės fasavimo linijas. Po rekonstrukcijos išaugo darbo našumas. Jei anksčiau pieno išpilstymo į stotelius linijai reikėdavo aptarnauti keturių žmonių, dabartiniu metu pieno į polipokus pilstymo liniją aptarnauja 2 žmonės. Vasaros sezono dabar per parą pagygiame pagaminti rajono gyventojams apie 3 tonas pieno, arti dviejų tonų kefyro, apie 700 kg grietinės, 500 kg varškės, 800 kg sūrių.

Rekonstrukcijos dėka pagerėjo darbininkų darbo sąlygos, pieno produkcijos kokybė.

„Pagrindinės TSRS ekonominio ir socialinio vystymo kryptys 1981–1985 metams ir laikotarpiui iki 1990 metų“ platų atgarsį ir pritarimą sukėlė Sviesto gamyklos darbuotojų tarpe. Jos mūsų kolektyvo darbo žmonės mobilizuoja dideliems pertvarkymams, naujoms rekonstrukcijoms tiek pačioje Sviesto gamykloje, tiek jai priklausančiuose separavimo skyriuose. Juk XI penkmečiui nubrėžtuose uždaviniuose numatoma žymiai padidinti žemės ūkio žaliavos perdavimo kompleksiskumą, geriau ją naudoti, diegti gamybos nepertraukiamas schemas ir intensyvius režimus, plačiai taikyti kompleksines mechanizuotas linijas mėsos ir pieno pramonėje.

Tuo vadovaudamiesi vienuoliktajame penkmetyje numatome Svėdasų separavimo skyriuje sumontuoti nepertraukiamo veikimo kazeino

gamybos įrengimus, karliu išplėsim katilinės pajėgumus bei sumontuosime 2 našesnės separavimo, pasterezavimo linijas po 10 tūkstančių litrų per valandą našumo. Anykščių sviesto gamykloje dabartinio administracinio pastato vietoje planuojame pastatyti naują pieną priėmimo ir aparatų skyrių, iškilis mechanizuota autocisternų plovyklą, mechaninės dirbtuvės, pastatysime apšildomus garažus, buities patalpas vairuotojams ir pagalbines tarnybos darbuotojams, administracinį pastatą, dalinai mechanizuosime pakrovimo ir iškrovimo darbus.

Visa tai ne tik pagerins, palengvins pieno produktų gamintojų darbo ir buities sąlygas, bet padės dar geriau gyventojus aprūpinti pieno produktais.

A. Tunkevičius
Anykščių sviesto gamyklos vyr. inžinierius

TRYS IŠ DAUGELIO

Kartu su kitais Anykščių rajono ūkių pasiuntiniais į rajono XI partinę konferenciją atvyks ir būrys „Lenino keliu“ kolūkių komunistų. Esenciali įvykusiame pirmasis partinės organizacijos ataskaitiniame-rinkiminiame susirinkime rajono partinės konferencijos delegatai išrinkti geriausi gamybininkai, darbo pirmūnai, aktyviausi visuomenininkai.

Apie tris „Lenino keliu“ kolūkių komunistus — rajono partinės konferencijos delegatus ir noriu papasakoti.

VAIRUOTOJAS

Povilui Rimkui patikėta vairuoti ūkio autobusą. Tai gana atsakingas ir nelengvas darbas. Tuo galima įsitikinti, pabendraavus su Povilu Rimkumi. Juk už autobuso vairo jam teko pabuvoti toliausiuose mūsų respublikos kampeliuose. „Lenino keliu“ kolūkių žemdirbiai mėgsta ekskursijas, spektaklius, koncertus. Todėl dažnai su ūkio dirbančiais Povilas Rimkus išvyksta į kelionę. Arba štai, su autobusu tenka į darbą vežioti kolūkiečius, mechanizatorius, vasaros darbymečių — talkininkaujančius moksleivius, darbo ir poilsio stovyklų narius. Rudenį, prasidėjus talkų metui, Povilas Rimkus

į kolūkių talkininkauti atveža miesto kolektyvų darbuotojus, moksleivius, studentus. Darbymečių vairuotojui tenka nepaisyti darbo valandų, paaukoti net savo laisvalaikį. Juk, kol iš darbo vietų jis į namus parveža žmones, kol sutvarko autobusą, pasiruošia naujai dienai, nepamato, kaip vakaro sultemos pradeda gauti gintuosius Kunigiškius...

Povilo Rimkaus autobusas visuomet techniškai tvarkingas, rūpestingai prižiūrimas. Pats vairuotojas myli techniką, rodo gražų pavyzdį kitiems. Jis — daugkartinis socialistinio lenktyniavimo nugalėtojas, ne kartą apdovanotas kolūkių valdybos garbės raštais. Prieš kurį laiką jam buvo įteiktas Lenininis garbės raštas.

Povilas Rimkus ne tik sąžiningai vykdo prisiimtus socialistinius įsipareigojimus, bet ir aktyviai dalyvauja visuomeniniame gyvenime. Povilas — kolūkių valdybos, pirminės partinės organizacijos biuro narys, liaudies draugovininkas, liaudies kontrolierius, jaunimo globotojas.

MECHANIZATORIUS

Gausi „Lenino keliu“ kolūkių mechanizatorių šeima gali teisėtai didžiuotis darbo pirmūnu Broniumi Kovu, kuris traktorininku dirbantis jau nebe vieną dešimtmetį. Komunistas bendradarbių, ūkio vadovų pagarbą nusipelnė savo sąžiningu darbu, reiklumu, stropumu. Bronius yra prityręs, sąžiningas dar-

buotojas, todėl jam patikima įvairi technika. Jis dirbuoja su buldozeriu, daug įdeda trūsio su savaeige šienapjove gamindamas pašarus, įvairpūtės metu į laukus išvairuoja grūdinių kultūrų nuėmimo kombainą. Koks tik darbas jam bus patikimas — Bronius jį atliks nuoširdžiai, kaip reikalauja žemdirbio sąžinė.

Broniaus Kovo krūtinę puošia Darbo raudonosios vėliavos, Spalio revoliucijos ordinarai, Visasąjunginės liaudies ūkio pasiekimų parodos medaliai. Už indėlį, įdėtą auklėjant jaunus mechanizatorius jam įteiktas VLKJS CK ženklas „Jaunimo globotojas“. O už 1978 metais pasiektus rezultatus TSRS žemės ūkio ministerija Bronių pripažino sąjunginio mechanizatorių socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju. Šaukiamas jis dirbuojantis ir šiais metais. Asmenines dešimtojo penkmečio gamybines uždovis jis įvykdė iki V. Lenino gimimo 110-ųjų metinių, todėl šio mechanizatoriaus trūsias įvertintas ženklu „Dešimtojo penkmečio spartuolis“. Liaudies kontrolerius, ūkio profsąjunginės organizacijos komiteto narys, liaudies draugovininkas, rajono kolūkių tarybos narys — tokios Broniaus visuomeninės pareigos, kurias jis taip pat nuoširdžiai vykdo.

KOMJAUNIMO AKTYVISTE

„Lenino keliu“ kolūkių buhalterei-operatoriui Nijolėi Maišelienei netrūksta kas-

dienų rūpesčių. Jos darbo diena nepastebimai prabėga prie skaičiavimo mašinos ūkio dispečerinėje. Tačiau šalia šeimyninių rūpesčių, tiesioginio darbo, komunistė Nijolė Maišelienė nepamiršta ir visuomeninės veiklos. Ji išrinkta moterų tarybos nare, liaudies kontrolės grupės pirmininke pavaduotoja, o ūkio komjaunuoliai nebe pirmus metus Nijolę renka komjaunimo organizacijos sekretore.

Tiek savo darbą, tiek visas visuomenines pareigas ji vykdo sąžiningai. Ypač Nijolė Maišelienė rūpinasi komjaunimo organizacija. Komjaunimo aktyvistų iniciatyva jaunimas užmezgė tarpusius ryšius su Rokiškio rajono „Tarybinės žemės“, Baltarusijos TSR Mogiliovo rajono „Zaria“ kolūkių komjaunuoliais, išsiplėtė socialistinis lenktyniavimas tarp ūkio jaunimo, buvo organizuota nemažai kultūrinių-masinių renginių, išvykų. Už rezultatus, pasiektus komunistiškai auklėjant jaunąją kartą per šių metų pirmąjį pusmetį tarp rajono žemės ūkio organizacijų „Lenino keliu“ kolūkių komjaunuoliams buvo pripažinta pirmoji vieta. Tai didelis ir kolūkių komjaunimo organizacijos sekretorės komunistės Nijolės Maišelienės darbo įvertinimas.

Vyt. Bagdonas

„Lenino keliu“ kolūkių pirmininko pavaduotojas politiniam-masiniam darbui

Sutelkti dėmesį gyvulių žiemojimui kontrolei

Rajono liaudies kontrolės komitetas savo posėdyje apsvarstė klausimą apie Naujasodžio tarybinio ūkio liaudies kontrolierių darbą tikrinant ūkyje pasiruošimą gyvulių žiemojimui ir žiemojimo eigą. Buvo pažymėta, kad ūkio liaudies kontroleriai, tikrindami fermų paruošimą gyvulių žiemojimui, rado eilę trūkumų. Patikrinimo medžiaga buvo apsvarstyta liaudies kontrolierių susirinkime, ūkio vyr. zootechnikas V. Balčiūnas įpareigotas imtis skubių priemonių, kad gyvulininkystės pastatuose nedelsiant būtų sutvarkytos edžios, įstiklinti langai, užsandarintos durys.

Sie trūkumai buvo greitai pašalinti.

Ziemojimo laikotarpiu liaudies kontroleriai pastoviai tikrina pašarų išdavimą ir sušėrimą gyvuliams, kaip

laikomasi sanitarinių ir priešgaisrinių taisyklių.

Tačiau grupės darbe yra ir trūkumų. Mažai bendradarbiaujama su „Komjaunimo proektoriaus“ aktyvistais, grupės susirinkimuose retai išklausomi ūkio pareigūnų pasiaiškinimai dėl rastų trūkumų, per mažai dėmesio skiriama kontrolės darbo viešumui.

Savo nutarime rajono liaudies kontrolės komitetas įpareigojo Naujasodžio tarybinio ūkio liaudies kontrolės grupę didesnę dėmesį skirti pieno ir mėsos gamybos bei pardavimo planų vykdymo kontrolei, užtikrinti grupės darbo viešumą, kasdieniniame darbe glaudžiau bendradarbiauti su ūkio visuomeninėmis organizacijomis ir „Komjaunimo proektoriaus“ aktyvistais.

Pasidalinti darbo patirtimi

Anykščių rajono jaunųjų pedagogų tarybą, sudarytą prie LLKJS Anykščių rajono komiteto, sieja draugystės ryšiai su Panevėžio rajono pedagogų taryba. Jaunieji pedagogai lankosi vieni pas kitus, dalinasi darbo patirtimi. Neseniai grupė jaunųjų pedagogų — tarybos narių iš Panevėžio pabuvojo

Anykščiuose. Jie lankėsi J. Biliūno vidurinėje mokykloje. Sios mokyklos auklėtinis darbo organizatorius A. Vingrys papasakojo panevėžiečiams apie mokyklos tradicijas, kaip jaunieji specialistai sutinkami ir įtraukiami į kolektyvo gyvenimą. Svečiai susipažino su Anykščių literatūrinėmis vietomis, aplankė A. Baranausko ir A. Vienuolio-Zukausko memorialinį muziejų, J. Biliūno kapą.

B. Romaitė

Gerinti soclenktyniavimo viešumą ir veiksmingumą

LLKJS Anykščių rajono komiteto biuras savo posėdyje apsvarstė klausimą kaip kildinamos mechanizuotos kolonos pirminė komjaunimo organizacija vykdo LLKJS rajono komiteto biuro nutarimą „Dėl rajono komjaunuolių ir jaunimo socialistinio lenktyniavimo „Dešimtojo penkmečio“ spartuolišką finišą, TSKP XXVI suvažiavimui — garbingą sutikimą“ organizavimo“.

LLKJS Anykščių rajono komiteto biuras pažymėjo, jog KMK pirminė komjaunimo organizacija, siekdama kuo plačiau sutelkti VLKJS narius į socialistinio lenktyniavimo sąjungą, stengėsi vadovautis socialistinio lenktyniavimo sąlygomis, kurios buvo patvirtintos pirminės komjaunimo organizacijos susirinkime, svarstant klausimą „Pirminės komjaunimo organizacijos uždaviniai, pasitinkant TSKP XXVI suvažiavimą“. Socialistinis lenktyniavimas organizuojamas tarp atskirų specialybių darbuotojų: dažytojų, mūrinių ir dailidžių, o šio lenktyniavimo rezultatai susumuojami kiekvieną mėnesį. III ir IV etapo nugalėtojai dažytojų tarpe tapo B. Pranckevičiūtė, mūrinių tarpe — E. Bajorūnas, dailidžių — A. Navickas.

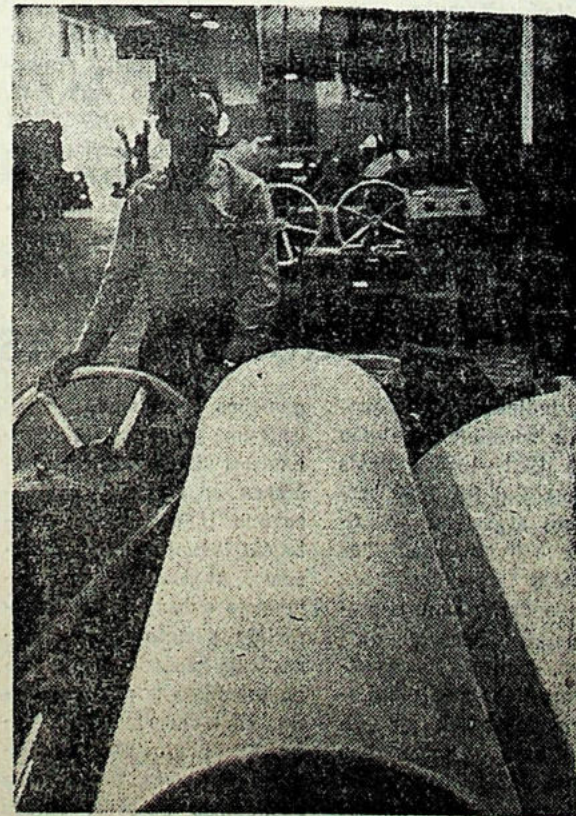
Tačiau, kaip pažymėjo

LLKJS rajono komiteto biuras, šalia atlikto teigiamo darbo, organizuojant socialistinį lenktyniavimą yra kai kurių trūkumų. KMK komjaunimo organizacija dar nepakankamą dėmesį skiria socialistinio lenktyniavimo viešumui gerinti: nėra stendo, atspindinčio socialistinio lenktyniavimo eigą, lenktyniavimo rezultatai neaptariami komjaunimo susirinkimuose.

KMK pirminės komjaunimo organizacijos komitetas dar nerodo deramos iniciatyvos vykdamas TSKP CK nutarime „Dėl tolesnio ideologinio, politinio auklėjamojo darbo gerinimo“ nubrėžtus uždavinius. Šiuo metu KMK kolektyve 8 jaunuoliai neturi vidurinio išsilavinimo, o iš jų tik 3 jaunuoliai mokosi sešijinių būdu Anykščių vakarinėje mokykloje. Mažai organizuojama jaunimui pasikaltų dorovinio ir teisinio auklėjimo temomis.

LLKJS rajono komiteto biuras priėmė šiuo klausimu nutarimą, įpareigojo KMK pirminės komjaunimo organizacijos komitetą žymiai pagerinti savo veiklą, nukreiptą socialistinio lenktyniavimo sąjungai plėsti jaunimo tarpe, šio lenktyniavimo viešumui ir veiksmingumui gerinti.

„K. d.“ inf.

Lietuvos celiuliozės ir popieriaus pramonės gamybinio susivienijimo Grigiškių pagrindinės įmonės produkcija gerai žinoma tiek šalyje, tiek ir užsienyje. Tai medžio pluošto plokštės, ligninas, filtruojančios medžiagos. TSKP XXVI suvažiavimo garbei įmonės kolektyvas įsipareigojo virš dešimtojo penkmečio plano pagaminti 2800 tonų kartono, 650 tūkstančių kvadratinį metrų medžio pluošto plokščių, kultūrinių-buitinių prekių už 850 tūkstančių rublių.

Socialistiniame lenktyniavime pirmąją kartono-popieriaus cechą. Daugumą jo dirbančiųjų įvykdė asmeninės penkmečio uždovis.

NUOTRAUKOJE: geriausias įmonės popieriaus agregatų mašinistas Vincas Aliukonis. 85 procentai jo pagaminto medicininio lignino žymimi kokybės ženklu. K. Jurelės nuotr. (ELTA)

Aktualiais klausimais

LLKJS Anykščių rajono komitetas surengė seminarą Anykščių miesto pirminių komjaunimo organizacijų sekretoriams.

LLKJS Anykščių rajono komiteto pirmoji sekretorė R. Navašinskienė seminaro dalyviams kalbėjo apie aktualiausius miesto pirminių komjaunimo organizacijų uždavinius, kolektyvialaviant šiose organizacijose TSKP CK projektą „Pagrindinės TSRS ekonominio socialistinio vystymo kryptys 1981—1985 metams ir laikotarpiui iki 1990 metų“. Seminaro komjaunimo organizacijų skyriaus vedėjas V. Damašas apibendrino derliaus nuėmimo metu aktyviai talkininkavusių komjaunuolių darbinės veiklos rezultatus.

Seminaro metų taip pat buvo aptarti ir pirminių komjaunimo organizacijų uždaviniai, pasitinkant TSKP XXVI suvažiavimą.

B. Armonaitis

...Mordovijoje statomi paprastieji, patogūs ir pigūs mineralinių trąšų sandėliai. Tik kelias savaites užtrunka statyba arkinio sandėlio, kuriame galima laikyti 1,5 tūkstančio tonų trąšų. Per trumpą laiką autonominės respublikos ūkiuose pastatyta maždaug 100 tokių sandėlių.

...Jaroslavlio srities susivienijimo „Avtodizel“ Tuta-jevo dizelinių agregatų gamykloje stojo į rikiuotę pagrindinių galingų variklių traktoriams K-701 gamybos korpuso antroji eilė. Įmonė, šiuo metu tiekianti žemės ūkiui motorų atsargines dalis, ateinančių metų pabaigoje pradės gaminti galtingus agregatus traktoriams „Kirovec“.

...Visą techniką paruošti iki partijos XXVI suvažiavimo — su tokiu šūkiu dirba kaimo mechanizatoriai Aginskajės būriatų autonominėje apygardoje. Patriotinės iniciatyvos pradininkas kolūkis „Komunist“ taiso techniką patogiai rekonstruotose dirbtuvėse, remontininkai kasdien višija pamainos uždovis.

(TASS-ELTA)

MOKYTOJO PROFESIJA

Pedagogai, vykdydami vadybinius nutarimus, pasiekė, kad mokinių profesijos rinkimasis tirtai lauko į mokymo-auklėjimo sistemą. Svarbiausiu uždaviniu tapo jų profesinio kryptingumo ugdymas, atsižvelgiant į žmogaus gabumus, individualias savybes, į liaudies ūkio poreikius.

Išsirinkti profesiją nelengva. Ar moksleivis išsirinks tinkamą darbą, priklausio ir nuo paties darbo, ir nuo to, ar jis tinka tai darbinei veiklai pagal savo sveikatą, gabumus, charakterį. Norėčiau pakalbėti apie mokytojo profesiją.

Dažnai moksleiviams susidaro įspūdis, kad pedagoginė veikla yra gerai pažįstama. Jie, bendraudami su vienu kitu, patys kitus moko arba analizuoja savo poelgius ir jų rezultatus. Taip galvodami nusprendžia, kad mokytoju gali būti kiekvienas, kad nėra reikalo gilintis į savo polinkius ir gabumus, plačiau domėtis to darbo turiniu ar išbandyti savo jėgas pionierių, komjaunimo organizacijų veikloje.

Profesinė pedagoginė veikla yra iš anksto organizuota veikla, kurios turinį apsprendžia mokymo planai, programos, vadovėliai, laikas. Mokytojas negali pasirinkti klasės, kurioje dėstys, negali pasirinkti mokinių, su kuriais dirbs. Jis privalo išmokyti visus ir tuos, kurie nenori mokytis.

Taigi, svarbiausi yra organizaciniai sugebėjimai, o juos išbandyti galima mokantis dar mokykloje, aktyviai dalyvaujant užklasinėje visuomeninėje veikloje.

Jei moksleivis, dirbdamas būrelyje ar vykdydamas kitus klases vadovo duotus įpareigojimus, atliko juos gerai, dargi parodė savo iniciatyvą, išradimą ir jam tai buvo miela, gali galvoti apie mokytojo darbą. Mokytojas ruošia žmogų gyvenimui. Todėl jis negali užsidaryti siaurame pedagoginių interesų rate. Mokėti bendrauti su žmonėmis, su jų tėvais, draugais, mažesniais ir vyresniais už save — antra sąlyga būti mokytoju. Šiandien akcentuojama žmogaus-piliečio aktyvi pozicija gyvenime. Tai reiškia,

kad būsimasis mokytojas mokėtų savarankiškai orientuotis mokslo bei politinės informacijos sraute, visada kovotų už gerį, savo darbu ir asmens pavyzdžiu auklėtų būsimus piliečius komunizmo idealų dvasia. Dar mokyklos suole jis privalo išsiugdyti poreikį nuolat mokytis, daug skaityti, ir ne visada tai, kas įdomu, o ir tai, kas padeda kelti kultūrinį-politinį žmogaus išsilavinimo lygį. Būsimasis mokytojas privalo žinoti, kad ši profesija reikalauja nuolatinio savęs tobulinimo ir švietimo. Jei nori būti mokytoju, privalai suprasti šios specialybės socialinę prasmę — būti kurio nors dalyko mokytoju. Visuomenės vystymasis, žmonių pažanga reikalauja visus išmokyti ar jie to nori, ar ne. Ir tai nėra lengva. Mokytojas neišmatuoja savo veiklos rezultatus. Jis turi aiškų darbo tikslą: reikia išugdyti dorą žmogų, myliantį darbą. Tėvyne, žmones, jaučiantį atsakomybę prieš save ir kitus.

Organizuodamas savo veiklą, jis nežino, kaip ją priims mokiniai, kiek padės parinktos mokymo priemonės, mokomosios medžiagos išankstinis suplanavimas išmokyti ir auklėti juos. Jei ruošiamės būti pedagogu, svarbūs bendrieji sugebėjimai, sėkmingas mokymasis vidurinėje mokykloje. Bet ne visi gerai besimokantieji gali būti gerais mokytojais. Nereikia rinktis mokytojo specialybės vien todėl, kad gerai mokaisi matematiką ar kitą dalyką. Nesutapatinkime dalyką su specialybe.

Profesijos rinkimasis — rimta apsisprendimo kryžkelė, baigus vidurinę mokyklą. Kad jaunuolių svajonės būtų realios, kuo mažiau atitrikusios nuo tikrovės, reikia surasti tikrąjį pašaukimą. Interesas kokiai nors mokslo sričiai, platesnis domėjimasis ta sritimi negu reikalauja mokyklinė programa ir paremtas praktinė veikla — padės pasirinkti pedagogo specialybę.

S. Kapčienė
Liaudies švietimo skyriaus profesinio orientavimo kabineto vedėja

PRIETARŲ KVAITULYS

Dar pasitaiko žmonių, kurie tiki likimu, burtais, žynionių pranašavimais ir įvairiais ženklais. Net ir iš tu, kas save laiko ateistais.

Ir vis dėlto prietarai yra ne kas kita, kaip senovės religinių pažiūrų atgarsiai. Jie atsirado toje epochoje, kai žmogus buvo bejėgis prieš galingas gamtos jėgas, negalėjo paaiškinti daugelio gamtinių reiškinių, jų bijojo ir, mėgindamas kovoti su jais, ieškojo mįslingų ženklų. Pavyzdžiui, mūsų tolimi protėviai, matydami savo atspindį lygiame vandens paviršiuje, manydavo, kad tai jų „gyvavaizdis“, jų „siela“, stengdavosi atsargiai pasitraukti, jo nesudrumstę. Ta pačia baimė „sunaikinti savo gyvavaizdį“, „savo sielą“ pagrįstas ir vėlesnis žmonių prietaras, kad sudaužyti veidrodį yra blogas ženklas.

Arba štai toks menkinėkis: katė perbėgo kelią, dargi juodai Prietaringas žmogus tai laiko pavojingu, bloga pranašaujančiu ženklu. Jis aplenkia tą vietą, arba tris kartus spjaus per kairįjį petį, kad apsisaugotų nuo kipšo pasikėsimo į jo gerovę.

Visa tai atrodo juokinga ir absurdiška. Juk katės niekam nedaro žalos, ir kelių jos perbėga tokiomis pat „teisėmis“, kaip tarkime, šunys, vištos, avys, lapės ir kiti laukiniai arba naminiai gyvūnai. Bet prietaringi žmonės pradeda nerimauti, laukia kokios nors nelaimės.

Tarp daugelio iš senovės paveldėtų prietarų nemaža dalis yra susiję su skaičiais. Skaičių mistika paplito prieš daug amžių Mažosios Azijoje, po to ją perėmė senovės graikai, o viduramžiais ji „okupavo“ Europą.

„Skaičiai valdo pasaulį“, — sakė garsus senovės matematikas Pitagoras. Jo pasekėjai ir vienminčiai tikėjo mistišku skaičių gyvenimu ir teigė, kad kiekvienas daiktas turįs savo skaičių. Ir jis, kaip ir dvasios, žmonėms daro blogą arba gerą. Anot jų dvejetas reiškia meilę, stiprą santuoką ir sąjungą. Septynetą jie laikė „laimingu“ skaičiumi, nes jis at-

spindi daugelį visatos reikinių: danguje septynios planetos, Žemėje septyni pasaulio stebuklai, Didžiųjų ir Mažųjų Grijūlo ratų žvaigždėse ir t. t.

O baisiausias prietaringiems žmonėms yra skaičius 13. Kodėl gi jis laikomas nelaimingu? Senovėje buvo skaičiuojama ne pagal dešimtainę sistemą, o pagal dvilykinę, ne dešimtimis, o tuzinais, taigi buvo dažnai naudojamas skaičius 12, labai patogus sudarant prekybinius sandėrius. Dabar kiekvienas pirmokas žino, kad 12

TIKINČIAJAM IR ATEISTUI

galima be liekanos padalyti iš 2, 3, 4, 6. Šis skaičius tikdavo laikui skaičiuoti (minutę sudaro penki tuzinai sekundžių, parą — du tuzinai valandų, metus 12 mėnesių ir pan.). O 13 negalima padalyti, todėl mūsų protėviai šį skaičių ir laikė „sunkių“, „velnio tuzinu“. Jis painiavo davą apskaičiavimus, klaidindavo mažai raštingus žmones. Be to senovės žydų rašyboje skaičius 13 buvo panašus į raidę, kuria prasideda žodis „mirtis“.

Gamtoje yra ir bus nemaža tokių dalykų, kurie gali sukelti prietaringų žmonių nusistebėjimą, baimę, abejonę. Norėjęs jiems pasakyti: daugiau skaitykite, protaukite. Patyrimas rodo: knygos moko galvoti, suprasti priežastis ir esmę tų reiškinių, kurie baugina arba stebina. Antai keliamaisiais metais oro sąlygos gerokai skiriasi nuo normos, pasitaiko daugiau gamtinių nelaimių — uraganų, potvynių, liūčių, masiškai skraido skėriai, pasitaiko daugiau miokardo infarktų ir insultų. Bet čia ne skaičiai kalti. Skaičius sugalvojo žmonės, o keliamieji metai „nelaimingi“ todėl, kad jie sutampa su Saulės aktyvumo laikotarpiu, kai gamtoje vyksta žmonėms ir gyvūnijai kenksmingi reiškiniai.

Dar pasitaiko neapsisėvėčiusių žmonių, kurie tiki būrimais, ir ateities spėjimais. Tuo nuo žilos senovės nau-

do darosi visada „išlikimo pranašautojai“, o tiksliau pasakius — gudrūs apgavikai ir apgavikės. Jie būria kortomis, lėkšutėmis, iš delno (pagal „gyvenimo linijas“) ir t. t., bet visa tai pagrįsta prasimanymais, rankų ir žodžių ekvilibristika. Štai „burtininkė“ pamatė jauną moterį, kurios veidas paniūręs iš susirūpinimo, paėmė jai už rankos ir tarė palatūniškai ir paslaptingai: „Kokia daili, simpatiška, o tavo siela, matau, slegia susirūpinimas! Žinau, kodėl tu tokia liūdna, kas tavo priešas, kas tavę laukia ateityje“. Ir kad pradės! O moteris, patikėjusi gudria „burtininke“, jau pradeda nerimauti, įtariai žiūrėti į savo „priešus“.

Daug žalos prietaringų žmonių sveikatai padaro žinios iš visokios šundaktarių. „Užkalbėjimais“ ir tik jiems žinomais „antplaisiais“ jie mėgina gydyti vos ne bet kokią ligą, net apsiima burtais „palenkti“ vyrus prie žmonių, sužadėtinius prie nuotakų, „išvyti“ deginines velnią“ ir t. t. O jeigu kažkuriam ligoniui, apsilankiusiam pas šundaktarį arba burtininkę, palengvėjo, tai paaiškinama pirmiausia žmogaus jautrumu sugestijai ir autosugestijai. Juk pas šundaktarius dažniausiai ateina žmonės, kurių nervų sistema pašlijusi, neatspari. Jie labai įtariai, įtariai reaguoją į žodžius. Jeigu, pavyzdžiui, šundaktaris ligonį įtikinėja, kad jis po savaitės arba mėnesio būtinai pasveiks, žmogus nustoja bijoti, pats sau padeda autosugestija.

Kovoti su įvairiais prietarais — tamsios praeities atgimimas, aiškinti jų daromą žalą privalo pirmiausia ateizmo propagandistai, visuomeninių organizacijų aktyvai. Tik visiškai atsikratę prietarų kvaitulio, nereikalingos baimės, žmogus taps aktyviu naujo gyvenimo, šviesios ateities kūrėju.

O. Možajeva
Sąjunginės „Zinijos“ draugijos Centrinio lektoriumo metodininkė („Pravdos“ sąnaudų biuras — ELTA)

Mokyklos tradicijos

Kavarsko vidurinėje mokykloje vienas iš pagrindinių auklėjimo uždavinių, kuriuos kelia sau pedagogai, yra profesinis orientavimas ir darbinis auklėjimas. Jau ketvirtąją klasęje mokiniai supažindinami su profesijomis, organizuojamos ekskursijos į kepyklą, vaikų darželį. Vėliau žinios plečiamos, ekskursijų ir išvykų maršrutai irgi ilgėja.

Mokykloje vykstančių renginių metu moksleiviai supažindinami su įvairiomis profesijomis, ugdoma pagarba darbui, žemei, duonai. Įdomiai vyksta ir didelį populiarumą moksleivių tarpe turintis vakaras „Vasaros aidas širdy pasiliko“, kurio metu mokiniai atlieka programos numerius, atspindintys vasaros darbą ir poilsį. Organizuojama duonos šventė, kurios metu ūkių specialistai pasakoja apie savo darbą. Netrukus įvyks komjaunimo susirinkimas „Mūsų komjaunimo organizacijos uždaviniai, vykdančios profesinį orientavimą ir darbinę

veiklą“, į kurį pakviesime ūkių vadovus. Geriausiai vasarą dirbusių moksleivių nuotraukos įdėdamos į garbės knygą, jiems asmeninės dovanos įteikia ūkių vadovai.

Vasarlo mėnesį vyksta susitikimas su mūsų mokyklos auklėtiniais — studentais, kurie papasakoja apie tas mokyklas, kuriose jie mokosi. Į šimtadienį visada kviečiame įvairių profesijų atstovus, kurie supažindina su savo specialybėmis.

Mokykloje organizuojami rašinių konkursai „Mano mintys apie būsimą profesiją“, „Aš — darbininkas“, „Jis — komunistas“. Renkami medžiaga apie įvairias profesijas, vyksta susitikimai su darbo pirmūnais, veteranais.

Mokykloje plačiai propaguojamos darbininkiškos profesijos, žemės ūkio specialybės.

O. Marcinkevičienė
Kavarsko vidurinės mokyklos užklasinio darbo organizatorė

Saugoti socialistinę nuosavybę — visų reikalas

Valstybinė ir visuomeninė nuosavybė yra mūsų šalies ekonominis pagrindas, pastūrinčio gyvenimo šaltinis. Tai turėtų būti įsąmoninės kiekvienas pilietis ir savo nuoširdžiu darbu pasirengęs nuolat gausinti socialistinę nuosavybę.

Vienok, mūsų visuomenėje yra dar kai kurių asmenų, bandančių gyventi kitaip, netaisojančių visuomeninio turto.

Dažniausiai dėl neūkiškos pažiūros į materialinių vertybių laikymą, dėl paprasčiausio aplaidumo susidaro sąlygos grobstyti grūdus, pašarus, mineralines trąšas ir statybines medžiagas, arba iškomplektuoti mašinas ir mechanizmus.

Apibendrinus grobstymo faktus rajone, išryškėja, jog daugiausia tokių reiškinių būna žemės ūkio įmonėse. Iš visų per šį metų devynis mėnesius rajone įvykdytų valstybinio ir visuomeninio turto grobimų, 64,9 proc. jų įvykdyta žemės ūkio gamybinuose kolektyvuose.

Pavyzdžiui, šį metų gegužės pabaigoje Skiemonių kolūkio darbininkas Antonas Zacharževskis per sienoje

buvusią skylę įlindo į šio kolūkio trąšų sandėlį ir pagrobė 14 maišų — 700 kg salietros. Parsigabėjęs salietrą į namus, jis vėliau ją pardavė kitiems Skiemonių kolūkio žmonėms, o pinigų išleido savo reikalam. A. Zacharževskis nuteistas laisvės atėmimu.

Šis nusikaltimas įvyko, žinoma, dėl Zacharževskio nesąžiningumo. Tačiau juk negalima apeiti ir vienos aplinkybės: salietra buvo laikoma sandėlyje, kuris visai neatitinka reikalavimų, susijusių su materialinių vertybių apsauga (dalis šio sandėlio sienų lentų buvo atšokusios).

Būdamas neblaivus, į kolūkio materialines vertybes pasikėsino ir M. Melnikaitis kolūkio kolūkielis Bronislavas Augustinas. Pro nesąžiningą užsidarantį trąšų sandėlį duris jis pateko į vidų ir pagrobė 350 kg salietros. Todėl ir jis susilaukė pelnytos bausmės.

Beveik kiekvienais metais mūsų rajone dėl nepatenkinamos darbo drausmės, netinkamos pažiūros į visuomeninę nuosavybę ir kontrolės stokos, ypač priimant ir pridūnant naujo derliaus grūdus į sandėlį, pasireiškia šių vertybių grobstymo at-

vejai.

Pavyzdžiui, š. m. rugpjūčio 23 d. Skiemonių kolūkio kolūkiečiai — kombainininkas Stasys Patalauskas ir lauko darbininkas Jonas Petrasauskas darbo metu girtavo. Būdami neblaivūs ir pasikvietę šio ūkio vairuotoją Algirdą Dikmoną, visi nutarė pavogti rugių, vežamų nuo kombaino į sandėlį. Pasigrobė 420 kg rugių, šiuos grūdus nuvežė į Utenos rajoną ir pardavė, o gautus pinigus pragerė.

Šie grobstytojai, sutinkamai su LTSR Baudžiamojo kodekso 90 str. 2 dalimi nuteisti: J. Petrasauskas — 3 metams, S. Patalauskas — 2 metams laisvės atėmimo, abiem bausmės atlikimo vietoje paskirtas priverstinis gydymas nuo alkoholizmo. A. Dikmonas nuteistas lygtine bausme.

Liaudies patarlė sako: „Suktas žmogus ugnį nedega, vandenį neskęsta, tik nuo savo gudrumo žūsta“.

Šis posakis, manau, tinka ir H. Lavrukaičiui, S. Kurovskiui, P. Feklistovui ir I. Chominovičiui, kurie šį metų vasarą buvo komandiruoti iš Vilniaus į Anykščių statybinių medžiagų kombinatą.

H. Lavrukaitis statėsi savo namą. Todėl minimų

draugų padedamas šį metų vieną vidurvasario naktį pagrobė „Anykščių šilelio“ kolūkiui priklausantį statybos aikštelėje buvusią betoninį maišyklę ir nuo Anykščių TSO Anykščių mieste statomo objekto trejas duris, tačiau grobstytojai buvo su laikyti ir teko jiems stoti prieš liaudies teisimą.

Pastarasis atvejis rodo, kad apgaule, vagystėmis renčiamas rūpso pūpo ant girgždančių polių. Stipresniam vėjui papūtus, jie ima lūžinėti tarsi perdžiuvusios balanės. Gal daug tame rūpe buvo sukaupia gėrybių, bet nebuvo jame grynos sąžinės, tyro jausmo, kilnios minties — tikrųjų vertybių, kurios leistų naują statinį savininkui drąsiai žiūrėti į akis aplinkiniams.

Reikia pažymėti, kad ir TSO statybų objektuose šiais metais įvyko keletas grobstymų, o dėl to peršasi išvada, jog ir čia neužtikrinama tinkama materialinių vertybių apsauga.

Pateikti faktai rodo, kad ateityje būtina kuo veiksmingiau suaktyvinti darbą, nukreiptą socialistinės nuosavybės apsaugai gerinti.

K. Jankūnienė
Anykščių rajono prokuroro padėjėja

MOLDAVIJOS TSR. Nikolajus Ivanovičius Para, M-nomas respublikos mechanizatorius, vienas pirmųjų Moldavijoje pradėjo idirbit kukurūzų pasėlius pagal industrinę technologiją. Jau praėjusiais metais jo mechanizuotas dalinys, priklausantis Leovo rajono kolūkių tarybos žemės ūkio mechanizacijos ir elektrifikacijos gamybiniam susivienijimui, gavo vidutiniškai iš hektaro po 78 centnerius kukurūzų grūdų. Baigiamaisiais dešimtojo penkmečio metais iš kukurūzų pasėlių hektaro gauta po 90 centnerių grūdų.

Už aukštus darbo rodiklius, efektyvų technikos panaudojimą ir progresyvią žemės ūkio gamybos technologijos idėjų N. I. Para paskirta 1980 m. TSRS valstybinė premija.

NUOTRAUKOS: N. I. Para (kairėje) ir „Moldavijos mechanizacija“ rajoninio susivienijimo chemizacijos punkto vedėjas P. G. Ameličkinas gerinti vešlius kukurūzų pasėlius. M. Potyrniko (TASS) nuotr.

RAVANA. Pradėjo veikti nauji Sienų goso statomos Karlo Markso cemento gamyklos antroji linija. Įmonė padeda statyti Vokietijos Demokratinę Respubliką. Nuo šių metų gegužės mėnesio, kai buvo paleista pirmoji įmonės linija, gamykla davė šaliai daugiau kaip 180 tūkst. tonų cemento.

BUKARĖSTAS. Bumbėlių žiu mechaninėje gamykloje pradėtos serijomis gaminti saulės spindulių gaudymo plokštės. Pirmieji bandymai parodė jų geras technines savybes. Šie saulės šilumos gaudytuvai bus naudojami šildant vandenį, džiovinant grūdus ir tabaką.

PRAHA. Slovakijos Martine mieste kurlamas muziejus po atviru dangumi. Čia perka kaimo namai iš įvairių respublikos rajonų, kad būtų galima išsaugoti liaudies architektūros pavyzdžius. Etnografijos institu-

tas prie Slovakijos nacionalinio muziejaus Martine, vienuomenės remiamas, organizavo keletą nacionalinių kaimo architektūros muziejų.

BUDAPESTAS. Leninvaro še atiduota naudoti naftos perdirbimo gamykla. Ją projektuoti ir statyti padėjo specialistai iš Tarybų Sąjungos ir Čekoslovakijos. Paleidus naująjį objektą, sukurtas Tisajaus pramonės kompleksas, į kurį įeina taip pat pokosto kombinatas ir šiluminė elektrinė.

HANOJUS. Vietnamo kaimo rajonuose sėkmingai vykdoma plėšinių ir dirvonuojančių žemių įsavinimo programa. Tik vienoje centrinės plynaukštės provincijoje — Zialaj Kontumo — šio penkmečio metais žemės ūkio naudmenų plotas padidėjo 60 tūkst. hektarų. a. vintose žemėse statomi kaimai, užveisiamos ryžių, kaučiukmedžių, kavos, arbatos, įvairių techninių kultūrų plantacijos. Į naujuosius rajonus persikelia žmonės iš tankiai gyvenamų provincijų. (TASS-ELTA)

GLAUKOMA

Kova su glaukoma yra vienas svarbiausių sveikatos apsaugos uždavinių. Ankstyvas glaukomos išaiškinimas profilaktinių patikrinimų metu, dispanserinis stebėjimas, gydymas leidžia išsaugoti glaukoma sergančių regėjimą ilgus metus. 1977 m. pradėtas masinis profilaktinis patikrinimas mūsų rajone.

Kas tai per susirgimas?

Glaukoma — padidinto akispūdžio liga, tai kompleksas simptomų, iš kurių pats būdingiausias — pakilęs akispūdis. Liga prasideda labai įvairiai, kartais žmogus pajunta didelį skausmą akyje, toje veido pusėje, galvoje. Kartais pykinama, net vemiamas. Tokia ligonio būklė ne iš karto net pačiam ligoniui duoda suptasti, kad dėl viso to kalta akis. Labai dažnai ligoniniai pagalbos prašo vidaus ar nervų gydytojai. Pasitaiko, kad nustatoma apsiniaujimo maistu ar smegenų kraujotakos sutrikimo diagnozė. Dar blogiau, kai ligoniniai skausmus bando nuraminti namuose analginu ar kitais skausmą raminančiais vaistais. Taip tik prarandamas brangus laikas, ir, laiku nesuteikus reikiamos pagalbos, akis gali net apakti.

Todėl labai svarbu žinoti spėjamosios ligos simptomus. Po varginančio fizinio, protinio darbo, pergyvenimų akyje atsiranda trumpalaikis, nelabai stiprus skausmas, spaudimo jausmas. Uždengus sveiką akį, skaudančią akim matosi kaip per rūką, pažvelgus į žiburį, matosi spalvoti šviesos ratilai. Tokie reiškiniai laikosi neilgai — minutes, valandas. Tačiau jie kartojasi. Žmogus, negirdėjęs ir neturėjęs suptatimo apie glaukomą, trumpalaikius priepuolius palaiko nuovargiu, o rega toliau palaipsniui krinta iki apakimo. Jei žmogus, pajutęs minėtus reiškinius, kreipsis į akių gydytoją, bus laiku nustatyta glaukoma, paskirtas gydymas ir išvengta ūmaus glaukomos priepuolio.

Nereikia pamiršti, kad minėti požymiai, nors jie būdingi glaukoma, gali pasitaikyti sergant ir kitomis ligomis. Spalvotus ratus apie šviesos šaltinį žmogus gali matyti, susikaupus ašaroms akyse, patekus ant ragenos išskyroms, esant junginės uždegimui. Pamiršėjus, išvalius akį, ratai išnyksta.

Medicinos klausimais

Regėjimo sutrikimai, galvos skausmai taip pat gali būti dėl kraujagyslių spazmų ar hipertenzinės ligos. Žmogus blogiau mato ir dėl praside- dančio akies optinių terpių drumstėjimo.

Pasitaiko atvejų, kai regos silpumas nesusijęs su jokiais spėjamosiais simptomais. Todėl svarbu, kad asmenys su silpnejančia rega kreiptųsi į polikliniką, kur bus iš-

aiškintos priežastys. Žinios apie glaukomą dar nėra pakankamai giles, todėl nėra priemonių, kurios užkirstų jos atsiradimą. Bet išsaugoti regėjimą ilgiems metams įmanoma.

Visi sergantieji glaukoma dispanserizuojami, jiems skiriamas atitinkamas gydymas. Labai svarbu, kad pacientai rūpestingai vykdytų nurodymus ir gydymo nenutrauktų.

Sergantieji glaukoma privalo ne tik vartoti gydytojo paskirtus vaistus, bet ir laikytis atitinkamo režimo: vengti pervargimų darbe ir namuose. Vengti darbo, susijusio su žema galvos padėtimi (grindų plovimo, sunkių kilnojimo), draudžiamas darbas karštuose cechuose, naktinėse pamainose, darbas, susijęs su vibracija, fotolaboratorijose, lankyti kinų ypač pablogėjimo metu. Rūbai turi būti laisvi, nenešioti ankštų apykaklių. Naudinga neįtempta protinė veikla, nesunkus fizinis darbas, rytiniai ir vakariniai pasivaikščiojimai gryname ore (geriausiai parke, miške). Grynas oras ir žalia spalva ramina nervų sistemą, teigiamai veikia į akispūdį. Labai saulėtomis dienomis rekomenduotini žalios spalvos akiniai.

Maitintis reikia reguliariai, saikingai. Nevalgyti rūkytos mėsos, sūrų, aštrių ir sunkiai virškinamų patiekalų. Rekomenduotina pienuka — augalinė, turtinga vitamais dieta. Mėsa virta, neriebi 3—4 kartus savaitėje. Reikia apriboti skysčių kiekį iki 5—6 stiklinių į parą, įskaitant arbatą, pieną, sriubas.

Naudingas bendras dušas ir šiltos vonios, oro vonios šiltu metų laiku. Nerekomenduojama plauti galvą karštam vandenyje, degintis saulėje.

Skaityti galima tik su pertraukomis, patogiai sėdint prie stalinės lempa apšviesto stalo. Televizijos laidas žiūrėti trumpai, apšviestame kambaryje.

Svarbu normalus naktinis poilsis: prieš miegą pavalkščioti, miegoti gerai išvėdintoje patalpoje. Naudinga galvą laikyti šiek tiek pakeltoje padėtyje ant pagalvės. Esant naktinei nemigai, naudoti silpną šviesą.

Kreipiantis į kitų specialybių gydytojus, būtina juos perspėti, nes sergant glaukoma kai kurių vaistų negalima skirti.

Mūsų respublikoje akių apsauga rūpinasi daugiau kaip 250 oftalmologų, specializuoti glaukomos kabinetai ir stacionarai. Yra visos galimybės gydytis, išnaudojant konservatyvias ir operatyvias priemones. Svarbu kuo anksčiau išaiškinti, o tada atsliras realios galimybės atitolinti invalidumą. Invalidumas dėl glaukomos regėjimo invalidų tarpe užima trečią vietą, o mūsų rajone 23 proc. regėjimo invalidų yra dėl glaukomos. Nelekti regėjimo — labai skaudi nelaimė. Ne veltui liaudies išmintis sakė: „Saugok kaip savo akį“.

Gyd. M. Pupeikienė

ŽINIOS

APIE PIENO IR MĖSOS GAMYBĄ ANYKŠČIŲ RAJONO ŪKIUOSE 1980 m. gruodžio 1 d.
(pagal ekonomines grupes)

Ūkio pavadinimas	Bendroji pieno g-ba %, lyginant su 1979 m. tuo pačiu laikotarpiu	Prilaužta pieno 100 ha ž. ū. m. cent	Prilaužta pieno vidut. iš 1 karvės kg	+ padidėj., - mažėj. pieno (kg) palyginus su 1979 m. tuo pačiu lai- kotarpiu	Bendroji mėsos g-ba %, palygi- nus su 1979 m. tuo pačiu laiko- tarpiu	Palyginimas mėsos 100 ha ž. ū. m. cent	Pardavimo valsty- bei metinio plano su papildoma užduotimi įvykdy- mas proc.		Parduota valstybei produkcijos proc., lyginant su 1979 m. tuo pačiu lai- kotarpiu	
							pieno	mėsos	pieno	mėsos
I GRUPĖ										
„Anykščių šilėlis“	104	543	3306	+129	102	146,8	93	97	103	109
„Gintaras“	97	492	2735	-80	98	184,0	84	80	90	96
K. Staro	90	462	2606	-389	98	113,0	78	80	86	95
„Lenino keliu“	99	616	3413	+14	100,2	176,0	91	89	102	99
Surdegis	103	385	2432	+100	73	71,7	89	48	104	72
„Svyturys“	99,9	736	3670	+28	103	188,6	91	96	95	102
Šodinkystės t. ūkis	106	559	3647	+115	101	137,9	98	81	107	100
Raguvelės t. ūkis	88	356	2281	-197	108	101,7	73	83	83	105
Stakūniškio t. ūkis	81	284	2323	-421	68	66,6	65	60	74	67
II GRUPĖ										
Andrioniškis	92	340	2407	-266	87	87,3	81	68	90	86
„Ateitis“	84	365	2366	-477	83	95,4	67	77	76	84
„Atžalynas“	93	399	2442	-253	85	93,8	80	63	89	90
„Aukštakalnis“	85	408	2306	-391	97	103,9	77	82	85	100
„Aušra“	104	431	2614	+47	99	116,6	93	84	107	98
Cerniachovskio	93	438	2370	-207	102	117,8	86	84	93	101
Kurkliai	101	450	2981	-12	96	108,2	87	70	108	96
„evaniškis“	96	459	3413	-139	102	117,0	83	72	91	102
Pirmyn į komunizmą	99	544	2989	-123	107	123,8	86	83	95	108
„Už taiką“	92	392	2333	-270	96	105,8	80	71	90	97
„Vienybė“	103	365	2445	-36	102	88,1	89	78	102	98
Jakšišio t. ūkis	89	345	2683	-318	80	107,4	78	67	85	77
III GRUPĖ										
„Gimtoji žemė“	94	437	2766	-241	93	130,5	83	83	91	94
M. Melnikaitės	93	264	2277	-231	94	98,3	76	75	87	87
„Nėvėžis“	90	392	2766	+66	84	101,5	79	68	88	114
„Puntukas“	88	359	2316	-391	106	142,3	72	86	83	107
„Skiemonys“	88	361	2208	-265	81	72,7	73	66	81	70
„Vėdasai“	100,2	543	3052	-26	104	177,1	89	97	96	105
„Vaujasodžio t. ūkis“	83	211	2127	-175	95	73,3	76	71	82	94
„Kolūkuose“	95	436	2668	-163	95	118,0	83	78	92	95
„arybiniuose ūkiuose“	93	377	2695	-135	93	111,9	82	74	91	93
„Imininkų eksp. ūkis“	101	597	2966	+28	108	197,6	91	80	103	110
RAJONE:	95	425	2673	-157	95	117,0	87	74	94	95

Valstybinės statistikos Anykščių rajono informacinė skaičiavimo stotis

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktorius 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiško ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективный труд» («Коллективный труд») — орган Аникияйского районного комитета КП Литвы и Аникияйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuovė Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indė kras 87282. Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.256 Užsak. Nr. 2041

Redaktorius ST. VINCIONAS

GENOVAITEI GRIMZIENEI

Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, netekus brangios mamytės. Kavarsko ūkinių prekių parduotuvės darbuotojų kolektyvas

Nuosirdžiai užjaučiame LAIMUTĮ SİSLĄ, mylimam tėveliui mirus. Anykščių 2-osios vidurinės mokyklos VIIc klasės mokiniai ir vadovė

STASEI GODLENSKIENEI

Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mamytel. Anykščių miesto vaikų lopšelio-darželio Nr. 2 darbuotojai

Staiga mirus BRONIUI VIRSYLAI, reiškiame nuosirdžiai užuojautą velionio šeimai ir artimiesiems. Svėdasų kolūkio valdyba

Mirus JONUI REPECKAI

nuosirdžiai užjaučiame velionio šeimą ir artimuosius. Zubavičiai, Puodžiūnai, Kymantai

ALDONAI SİSLIENEI Dėl vyro mirties nuosirdžiai užuojautą reiškiame Anykščių ryšių mazgo darbuotojai.

ALDONAI SKIRMANTIENEI

Dėl brangaus tėvelio mirties reiškiame nuosirdžiai užuojautą. Anykščių miesto Statybininkų gatvės namo Nr. 6 IV laiptinės gyventojai

VYTAUTUI KLIUCEVICIUI Liūdesio valandą, mirus mamytel, reiškiame nuosirdžiai užuojautą. SDAAR Anykščių RK darbuotojai

ALDONAI SKIRMANTIENEI

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, reiškiame nuosirdžiai užuojautą. Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynas“ administracija ir profsąjunginė organizacija

STEPONUI KLIUCEVICIUI Liūdesio valandą, mirus motinai, nuosirdžiai užuojautą reiškiame Skiemonių būrelis medžiotojai.

Nuosirdžiai užjaučiame STASEI GODLENSKIENE, BIRUTE, STEPONAI ir VYTAUTUI KLIUCEVICIUI, mirus mamytel. Rukai, Dilai, Palubinskas, Pakausis, Pačinskienė